

Miloslavu Topink

1

Čudno je bilo danas u našoj školi
Nastavnik je ocenjavao zadatke
Pčela mu se uplela u kosu
Na četvrtom spratu naspramne zgrade
Mladić je spustio noge kroz prozor
Na trgu iza katedrale gorele su knjige
Ljubio sam je kraj prozora okrenut leđima
Da me ništa ne bi iznenadilo Naglo je
Udarila kiša
Na drugoj strani ulice ugledao sam
Crvenkapu
Bako bako zašto su ti tako veliki zubi
Da bih te pojela

2
Strašno je bilo danas u našem gradu
Kaplar je izdavao komande
Metak mu je provrteo glavu od uha do uha
Mladoženja je iskočio kroz prozor
Na trgu pred katedralom gorelo je ljudsko telo
Stajao sam kraj prozora
Na trgu pred katedralom gorelo je ljudsko telo
Stajao sam kraj prozora
Da me ništa ne bi iznenadilo Naglo su
Lica pobeležila — kao na staroj fotografiji Moj brat je
Istrčao na ulicu Voze se
Viknuo je Ko
Nisam stigao
Da odgovorim Šta si rekao
Mama mama gde si
Svi ljudi su braća
Ja u to ne verujem
Al'ću naučiti
Živimo na rečima
Jedne noći se budimo
i do bola raščirenim očima nalazimo sebe
ugljenisane figurice
na dnu jame s krečom
Naše ruke su prazne
Naše reči su nejasne
ispuštamo zveket
Kao da nam je bilijarska kugla upala u usta
i spadajući
ostavila na zidu mrlju mraka

ČAS JASTREBOVA

C., čelavi humanist, a taj se pojam
devalvirao još onda kada su
Hegel i Marks izmislili novoga boga
— a možda i ranije, u vreme
Bruna i Vika — inteligent
besprekornog držanja, o kome bi
Benda možda rekao da je klerk,
sedeo je
u mlečnom restoranu za šoljom kafe
i prelistavao novine STUDENTSKA PO
BUNA U FRANCUSKOJ STOP OPADANJA KA
TANGE STOP ŽIVE BUKTINJE NA ULI
CAMA Evropa je ključala
od prekomernosti međunarodne ljubavi.

Zatvoren prozor restorana izjašnjavao se o sebi
kroz prljave zavese i ozonjana okna
videle su se pojave ljudi u
prolazu, obučene
u dugu kapuljaču sumraka pojave
oblivene mlazovima vode što se slivala
kao na Munkovim slikama.

Pročitao je

vest o pobedi
kulturne revolucije u Kini, protrljao naočare i
promešao kašičicom topli
napitak. Sprema se na kišu
pomislio je opet kiša, tek što je prestala
padati,

i pogledao kroz prozor. Prolaznici su
gizili po padinama oblaka, magla se vukla nad
gradom, preplavljivala pločnike, i mada je bilo
rano — a još i leto — činilo se
da je sneg
uljuljkao okolinu. Sitne nožice ptica
slivale su se s grana
i sipale se kao prah sa zvezda. C. je pomislio
kako bi bilo dobro nastaniti se na nekom primorju,
nije ipak mogao da se seti
nijednog naziva, poznavanje gografije
ostalo mu je na nivou osnovne škole.

BORBE U SLIVU U—SURIJA STOP UBISTVO
ČE GEVARE PROVOKACIJA U DONJOJ
ADI STOP
Pomislio je na kuću, tesnu jazbinu,
jedva kavez
koji se otvarao u trbušnoj jami grada,

pesme

kšištof karasek



sred ukočenih klisura ulica
i o kojoj je R. pisao svoju poemu
o „mimičkom vremenu“.
I na onaj drugi kavez, unutar nje,
u kome je bila zarobljena ptica, ili pre uspomena
na pticu, njena ideja, njen nepostojeći
oblik razapet na vlaknima vazduha,
na neplaćeni račun za radio,
televizor, svetlost,
na neproduženu polisu osiguranja koju je držao
u pukotini lisnice, i
progutao je tabletu protiv glavobolje.
Teralo ga je na povraćanje ili
— govoreći našim jezikom, nelišenim naglih
slovova i krvotoka — na riganje, nikad
nije krio
svoje zdravstveno stanje, zastarelo oboljenje
određivalo je
njegovo mesto ovde i sada, s druge strane
bilo je to nešto kao želja erekcije, u trenutku
kada se znalo da do nje neće doći.

„Falusni Edipov kompleks“, nazvao je to Henrik
mислеći na zrelo žito
kako se njiše pod naletom vetra
mnogo podsećajući na more. Predosećao je
stranu i pravac svetlosti. Žute stabljice
šuštale su - daleki eho
nailazeće zime INVAZIJA

IZRAELA STOP NIKSON TRIDESET SEDMI
PRESEDNIK SJEDINJENIH
DRŽAVA STOP PRVI LJUDI

NA MESEČU C-ovo lice naglo mu se ukazalo
u odškrnutim vratima, i između
jedne reči i druge čuo je
sopstvene korake koji u žurbi izgovaraju
hodnike straha
(u žurbi je prošla mladost, u žurbi tok događaja,
u žurbi prazne reči, u žurbi izrečene,
u žurbi, u letu).
Izgovarajući slušaocima izglednelu rečenicu

SAN LETNJE NOĆI U STANICI ZA
OTREŽNJAVANJE

„Koja je tvoja krvna grupa?“ upitao je čovek u belom mantilu
ubrizgavajući mi injekciju glukoze.
Plava svetlost krvnih sudova prigasla je na otvorenoj šaci
rascepljena na sedam krakova zraka,
svetlost je pucala u kuglastim ramenima,
kružila pod bezoblačnim nebom lovanje
i odbijajući se od zvezdaste kupole
popunjavala provaliju; snovi ljudi
povezivali su se sa snovima životinja. Miševi misli
jurili su po vlažnim hodnicima mozga, ispod grada se
obavljao veliki negativni rad.
Gorki cvet sperme sipao se u školjke žena,
pluća izvađena iz tela udarala su se o kamene podove,
lišena boje i težine taložila su se na dnu krevetaca;
kao rumeni strukovi meduza
koje izjeda groznica postojanja. Teško smo radili na svojoj smrti.
Privrežani za smetlište sopstvenih gestova
otkrivali smo nova viđenja sveta,
na dnu kloake
u kojoj je kružilo mleko svetlosti,
na snu ugljenisane zede s telom ritam biologije
pripisivao nas je puls mračne rečenice, upleteni u koju smo
snili sopstveni san
neunakažen nijednom mračnom psovkom.
„Svetlost i glas. . .“, šaptao je neko u meni
lišen usta i očiju.
U otvorenoj rani jutra, u otvorenoj rani predela
gorela je zelena grančica sna; ljubav, smrt
udaljavale su se od izvora živog govora,
život se ulivao jednim pljuskom materije
kroz mračni otvor trenutka,
na pokretnom ekranu pojavljivala su se tela mojih prijatelja
umotana u beli posmrtni pokrov; goreli smo jedni pored drugih
položeni na dlan zajedničkog Boga, kao na Dionisov
jezik.
Gorelo je čutljivo meso grada. Tela mojih prijatelja
sagorevala su svetlim plamenom
osvetljavajući mrak
šarenih okana sećanja, kuglice miševa istrčavale su im
usta; tela neprijatelja

budila su se u tuđem snu
i uzalud prizivajući blagoslov vatre
padala na zemlju dok ih je zaglušivala plesan
(usne su imali prevučene tamnom opnom života
na kojoj je projektor filmskog aparata
izdavao trunuće delove; zaklanjali su se tamnom maramom lica, siva svetlost
im je pljusкала iz usta).
„Koja je tvoja krvna grupa?“ — naceto pamćenje
prosjajvalo je kroz gonjenu misao
i umiveno ritmom materije
spajala dva kćana jezika kopčom nespojive rečenice.

video je naprsline lica
udubljenih u drvo njegovih reči, i to mu je
osiguravalo stalnost iskustva.
Spojeni raščlanjeni, izronjeni, probijeni iz sebe
iznosio je svoje novo,
još nerodeno predosećanje.
Poraz je bio za metar daleko, visio
na vlaknima vazduha, njegov plafon
pulsirao je polarnom svetlošću privedenja — zavesa
koja je trebalo za trenutak da padne
sahranjujući predeo u purpuru prašine.
Odjednom mu se učinilo da
vidi planine, da je sneg
pocneo u podnožju metalnih vrhova,
da se krst Gjevonta topi kao vosak,
u protičućoj tišini popodneva
ukras se borio sa sobom
i sva svetla usmerena na odblesak
nadačavala su veštačke vatre
prema kojima su išli ljudi u košuljama od cviliha.

Odsecajući se od jutarnje porcije kafe
predosećao je u zametku trenutak
koji otvara obećanja
novog jutra. U njemu ili van njega?
Nije znao. Pogledao je na časovnik
i popravio kosu. Zaista
nije sve u tim vrtovima izgledalo da je smrt. Ustao je
do te mere blago,
da ja to privuklo pažnju slepca
što je sedeo za susednim stolom RADIOAKTIVNE
PADAVINE NAD JAPANOM
VEŠTAČKO SRCE STOP
KO JE UBIO DEJVA MURA? Podavao se lagano ritmu
pulsirajuće svetlosti

A kad je stigao Henrik

kavez je bio prazan, punjeni oblik
ostavio je na zidu nejasan obris —
senka ptice čvrsto se priljublivala uz šipke
uravnotežujući
zid sobe
pramenom tamne svetlosti.

S pojskog preveo Petar Vujičić